MP1906 Montfortanenklooster Kontich
Lisa Janssens

begeleidende meter — Tine Broos
De Ideale Woning — Catherine Van Heden
Wim Bruneel
Team Vlaams Bouwmeester — Anne Malliet
Gemeente Kontich

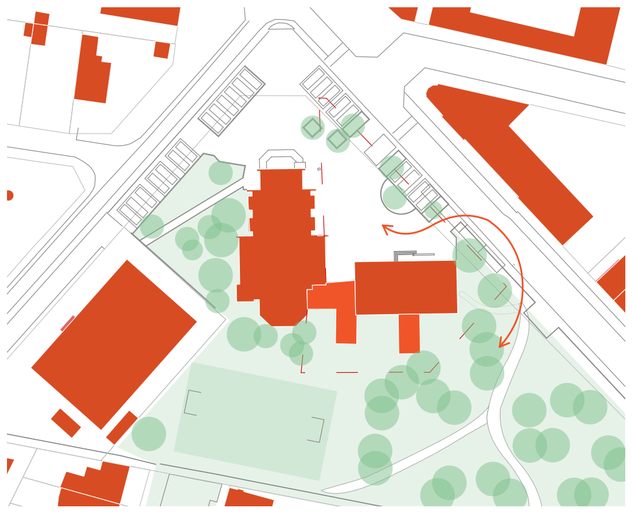
huidige situatie

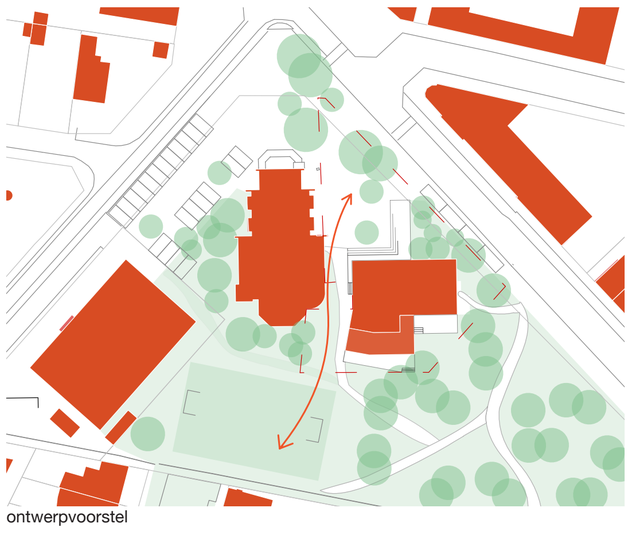
ontwerpvoorstel

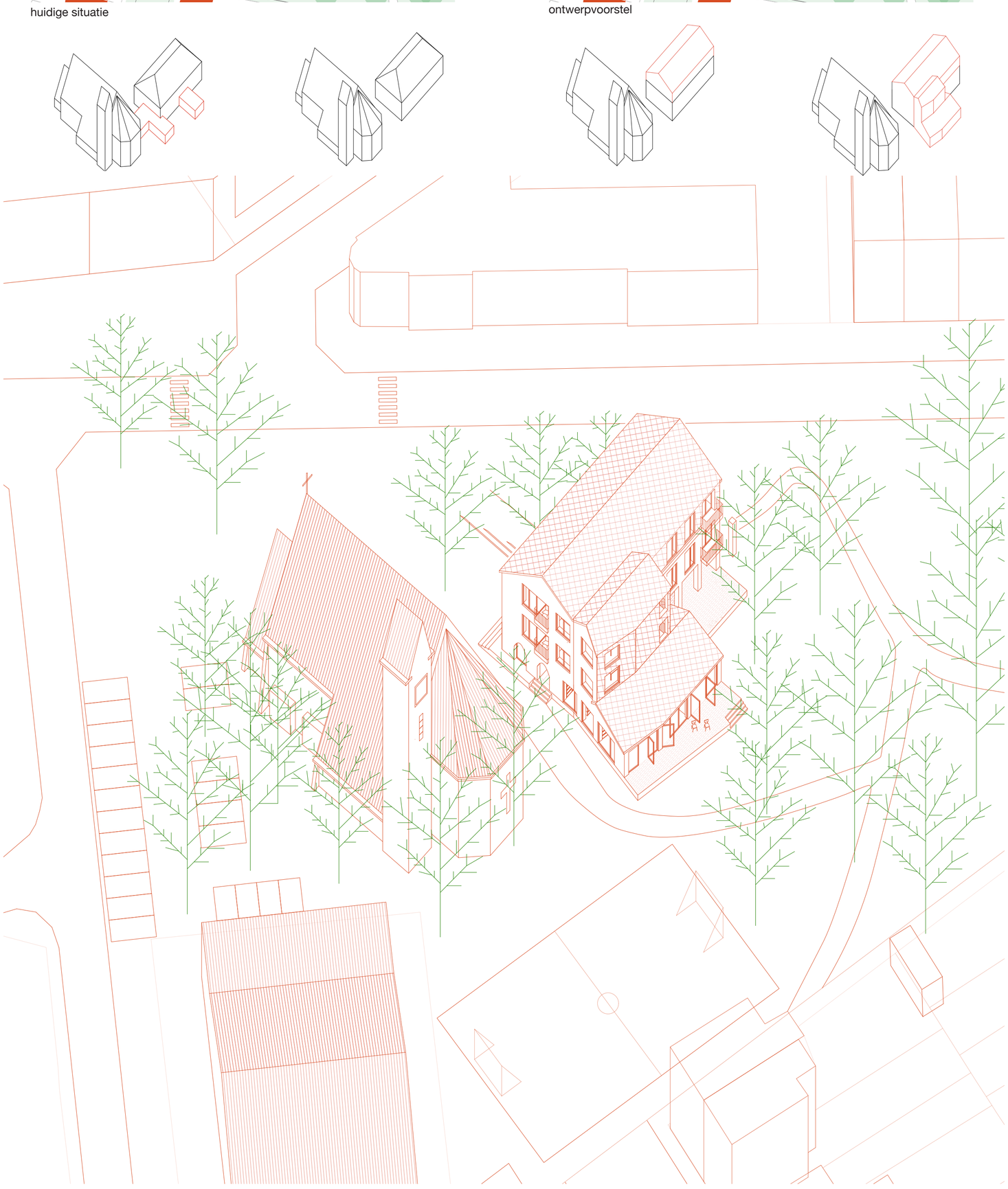
axonometrie vanuit het Patersboske

doorsteek van plein naar bos

buurthuis als tuinkamer in het park

bibliotheek die uitwaaiert in het Patersboske

bestaande voorgevel

nieuwe voorgevel

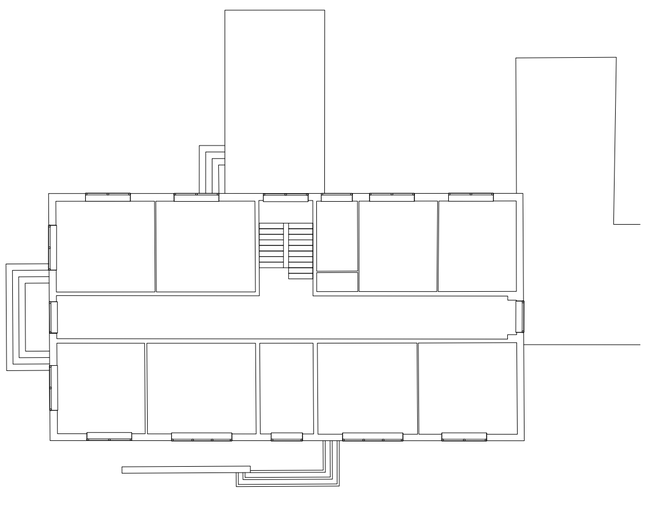
+1
huidige situatie

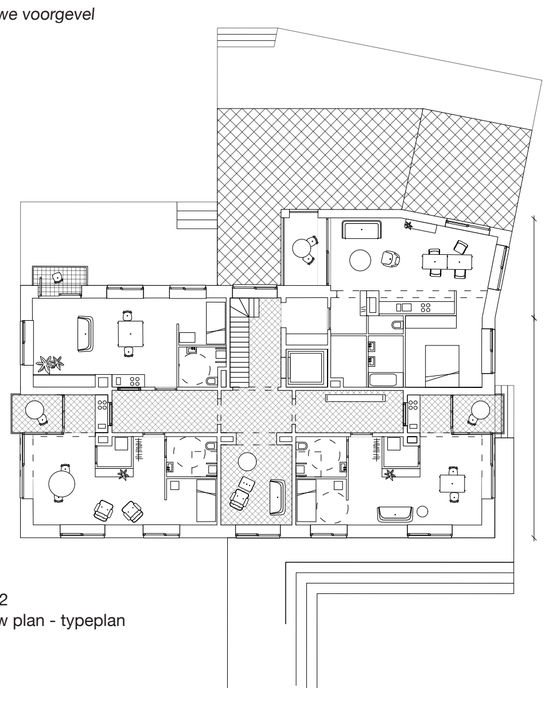
+1/+2
nieuw plan - typeplan

Eén van de eerste keuzes bestond erin het klooster 'los te knippen' van de Kerk. Door het verwijderen van de sacristie ontstaat er een tweeledig voordeel. Enerzijds wordt het klooster op die manier een autonome figuur die een veelheid aan programma's accomodeert, zowel nu als in de toekomst. Er ontstaat een alzijdig gebouw zonder voor-of achterkant. Elke gevel wordt even belangrijk. Anderzijds wordt er een doorgang gecreëerd die het dorpsplein en het Patersboske verbindt en de dode hoek op het dorpsplein oplost. Het Patersboske zit vandaag verstopt achter de parochiekerk en het klooster en is enkel zijdelings betreedbaar. De plek zelf is een troef voor Kontich-Kazerne, maar mist een publiek karakter. Door een centrale toegang te creëren van het dorpsplein naar het bos wordt het plein zowel optisch als fysiek verlengd en wordt het Patersboske een open plek voor iedereen.

Het huidige gebouw heeft een zekere statigheid naar het dorpsplein toe. Het wil een voorkant zijn, een gezicht.
De achterkant daarentegen is wat rommelig, maar door zijn aanbouwsels ontstaan er toch kwalitatieve informele buitenruimtes. Het ankert zich als het ware in het groen.
Ontdaan van de bestaande bergingen, lezen we een simpele rechthoekig plan.
Een gang die het gebouw in voorkant en achterkant opsplitst. Het centrale binnenkomen en de royale trap. Het gebouw leest logisch en is perfect inzetbaar voor een nieuw programma.
De doorsteek van plein naar bos krijgt een prominente nieuwe gevel waar de bibliotheek achter schuil gaat. Het volume medieert trapsgewijs tussen een formele pleinkant en een informele tuinkamer in het park, waardoor het zijn dorps karakter behoudt.
Door de volumetrie ontstaat er in oksel van het gebouw een goed geörienteerde buitenruimte die gradueel overloopt in het park - maar toch de nodige beschutting biedt aan de bewoners.
De nieuwe volumetrie wil een leesbare uitbreiding zijn. Een volume waarin de buurtbewoners het oude nog herkennen maar ook de transformatie zien. Het zadeldak van de uitbreiding haakt in op het dak van het hoofdvolume. De verschillende volumes worden daardoor zichtbaar maar door een zelfde gevelbehandeling wordt het volume toch als één gelezen.
Het dak wordt een vijfde gevel, even belangrijk als de rest. Het houdt de verschillende volumes samen onder een grote hoed.

Het ontwerp wil zich enerzijds inpassen in een bestaande structuur, maar anderzijds ook tegemoetkomen aan het programma van de opdrachtgevers en de richtlijnen van de VMSW. De ontwerpopgave gaat dan ook verder dan louter een invuloefening. De maatvoering van het gebouw is ideaal. De ruimte tussen de dragende delen hebben ongeveer de maat van een seniorenstudio.
Het vierde kwadrant op de eerste verdieping wordt uitgebreid buiten het bestaande volume als volwaardig 1slaapkamer appartement volgens de regels van de VMSW.
Zo ontstaan er in plaats van de gevraagde 5 studio's en 2 appartementen, 6 studio's voor Senioren Thuis en 2 sociale appartementen.
Op het gelijkvloers huisvest de bibliotheek/buurthuis in de uitbreiding.
Het kruisvormig plan wordt een logische evolutie van het originele plan. Op het gelijkvloers blijft de gang voelbaar en maakt ze deel uit van de ruimte. Op de verdieping wordt ze meer dan een circulatieruimte. Er ontstaat een zitmogelijkheid aan het raam. Van hieruit kunnen de bewoners kijken naar de va-et-vient op het dorpsplein van Kontich.
Alle individuele keukens krijgen een binnenraampje met zicht op de gang.
Zo ontstaat er interactie tussen de bewoners zonder dat ze bij elkaar binnen moeten komen. Met behulp van een gordijntje beslissen ze zelf hoe graag ze in contact staan met de andere bewoners.

De senioren delen een huis. Een huis in de straat, waarbij het belangrijk is om te kunnen zeggen: 'hier woon ik'. Daarom ook de keuze om de gemeenschappelijke ruimte voor de bewoners op de gelijkvloerse verdieping te positioneren. De leefkamer dicht bij de ingang, met zicht en toegang tot de tuin.
De verschillende units bevinden zich op de 1e en 2e verdieping, alsof het slaapkamers zijn in een van de huizen waar ze opgroeiden. In de gemeenschappelijke ruimte hebben ze rechtstreeks contact met de tuin, waar ze nog overdekt kunnen buitenzitten voor de glazen gevel. Hier zijn ze slechts één deur verwijderd van het buurthuis en de bibliotheek - waardoor een dialoog en samenwerking wordt mogelijk gemaakt - maar niet hoeft. Bezoekers worden hier ontvangen op het gelijkvloers, zonder dat deze in de eigen woning moeten komen.

In de bibliotheek en het buurthuis wordt enkel de functionele zone (toilet, lift, aparte bureau en keuken) vast ingedeeld. Voor de rest wordt er met de aanwezige en nieuwe structuur en de boekenkasten een indeling gesuggereerd maar niet vast bepaald. Deze kunnen steeds verder ingedeeld worden maar ook fungeren als één open ruimte (receptieruimte, voorstellingsruimte, sinterklaasfeest). De leeszaal aan het plein fungeert als een publieke foyer waar de krant gelezen, gestudeerd of vergaderd kan worden.
De knik in het grondplan zorgt ervoor dat de ruimte naar de parkzijde open waaiert. Hier ontstaat een informeler buurthuis met aansluiting tot de keuken.
Door het verder doorlopen van de sokkel en de de genereuze dubbel opendraaiende deuren in de achtergevel wordt de binnenruimte verlengd tot in het park. Het terras wordt een klein podium in zijn omgeving.